

Sygn. akt V U 1008/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2016 r. w Kaliszu

odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 lipca 2016 r. Nr (...)

w sprawie M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 13 lipca 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. B. emeryturę poczynając od dnia 1 lipca 2016 r.

UZASADNIENIE

W dniu 04.07.2016 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. B..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 13.07.2016 roku w sprawie (...) odmówił M. B. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji tej w dniu 25.07. 2016 roku wniosła odwołanie M. B., w których podniosła, iż wykonywana przez nią praca w okresie od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. w (...) Sp. z o.o. na stanowisku wtryskarkowy, na którym to stanowisku wykonywała pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia ją do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołująca nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. B..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca urodziła się dnia (...) Wykazała staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 22 lata, 3 miesiące i 22 dni. Organ rentowy uznał odwołującą okres pracy w szczególnych warunkach od 27.06.1985 r. do 30.09.1990 r. w (...) K.i od do 01.07.1979 r. do 11.02.1982 r. w Fabryce (...) w rozmiarze 7 lat 10 miesięcy i 15 dni. Nie uznano okresu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. w (...) Spółka z o.o. na stanowisku operator pras wtryskarkowy.

Odwołująca nie należy do OFE. Odwołująca posiadała status pracownika. Odwołująca obecnie pozostaje w zatrudnieniu.

W niniejszej sprawie odwołująca zmierzała do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku wtryskarkowego od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. w (...) Spółka z o.o.

Odwołująca w okresie od 27.06.1985 r. do 21.05.2000 r. zatrudniona była w (...) Sp. z o.o. Firma wykonywała elementy z tworzyw sztucznych dla potrzeb budownictwa.

W świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 14.03.2001 r. wskazano, iż odwołująca wykonywała pracę w szczególnych warunkach w okresie od 27.06.1985 r. do 30.09.1990 r. jako operator pras oraz od 01.10.1990 r. do 28.02.1998 r. jako operator pras wtryskarkowy oraz od 01.03.1998 r. do 31.12.1998 r. i nadal jako wtryskarkowy. Wskazano Wykaz A Dział IV poz. 4 i 6 Zarządzenia Ministra Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej z dnia 01.08.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy gospodarki przestrzennej i budownictwa. W świadectwie pracy w szczególnych warunkach wystawionym przez następcę (...) Sp. z o.o. w likwidacji z dnia 12.01.2012 r. wskazano okresy pracy w szczególnych warunkach od 27.06.1985 r. do 11.12.1996 r. na stanowisku operator pras – Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 6 i w okresie od 12.12.1996 r. do 31.12.1998 r. i nadal do 21.05.2000 r. – wtryskarkowy – Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 4. – w obu przypadkach Zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Operator pras wskazano w karcie obiegowej zmiany z dnia 27.06.1985 r., umowach o pracę z dnia 27.06.1985 r., 11.07.1985 r. i angażach do 16.08.1990 r. W angażu z dnia 11.10.1990 r., od dnia 01.09.1990 r. wskazano stanowisko operator pras – wtryskarkowy. Tak określano stanowisko odwołującej do 28.02.1998 r. W angażu obowiązującym od dnia 01.03.1998 r. stanowisko odwołującego określano jako wtryskarkowy, podobnie w angażu z dnia 07.06.199 r.

Odwołująca wykonywała pracę polegającą na obsłudze urządzeń i maszyn, na których odbywała się produkcja materiałów z tworzyw sztucznych. Dostarczała i dozowała materiały chemiczne na poszczególnych urządzeniach: wtryskarkach, po przetopieniu granulatu w temperaturze ok. 250 stopni, dokonywał wtryskiwania masy do form, a po uformowaniu elementu wykończyła go. Odwołująca uczestniczyła cały czas w produkcji elementów z tworzyw sztucznych. Przebywała i pracowała w oparach materiałów chemicznych, z których wytwarzano asortyment produkowany przez (...).

(dowód: zeznania odwołującej, akta osobowe odwołującej)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział IV poz. 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli. Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 4 i 6 Zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych obejmuje stanowisko wtryskowy operator pras w przemyśle.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w

szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 20 lat dla kobiet i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołująca ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 55 roku życia. Odwołująca osiągnęła wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołująca wykazała okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 20 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującej obecnie istnieje po przekształceniach. Wystawił odwołującej świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do całego okresu.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującej wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do okresu od 27.06.1985 r. do 31.12.1998 r.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca wykonywała pracę w szczególnych warunkach od oprócz okresu uznanego, także w okresie od 01.10.1990 r. do 31.12.1998 r. w (...) na stanowisku operatora urządzeń z tworzyw sztucznych i wtryskarkowego. Wystawione przez pracodawcę świadectwo pracy w szczególnych warunkach choć zawiera błędy formalne, oddaje stan faktyczny co do okresu i charakteru pracy odwołującej w szczególnych warunkach. W przepisach ogólnych jak, wyżej wskazano, w Dziale IV poz. 17 umiejscowiono stanowiska związane z wytwarzaniem artykułów na bazie tworzyw sztucznych.

Odwołująca wykazała okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołująca spełniła zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującej emeryturę od dnia 01.07.2016 r.